

Kunnskap om lokalt biologisk mangfold

Mål for prosjektet

Utvalg i marinbiologi ønsker å tilrettelegge for at klubber kan overvåke biologisk mangfold på en eller flere av de dykkelokaliteter det dykkes ofte på. Opplegget baserer seg på at det er gjennomført et emnekurs i marinbiologi. Dette gir et godt grunnlag for å kunne sette navn på alger og dyr under vann. Sammen med den enkelte klubb lager vi et opplegg der klubben kan kartlegge flora og fauna, og følge med på endringer over tid. Det kan være et sted en klubb besøker ofte: det lokale skjæret, brygge-stolpene på klubbhuset, et vrak osv.

Forslag til opplegg der klubben kan:

- Kartlegge hva som finnes innenfor et avgrenset område.
- Identifisere arter, ta bilder.
- Bygge opp et arkiv med bilder, illustrasjoner og oversikt over arter fra stedet.
- Dykke med jevne mellomrom for å dokumentere forandringer over tid, som kan være over flere år, gjennom året, og for å fange opp sesongvariasjoner.
- Se etter eller oppdage mulige påvirkninger, endringer og introduserte arter.

Hensikt

Hensikten med opplegget er å skape en interesse for livet under vann, lære å kjenne en del vanlige arter vi ofte observerer og samspill mellom artene i et miljø. Vi har gjennom et slikt opplegg mulighet for å overvåke endringer som skjer på stedet, og kan med det bidra til kunnskap om endringer som skjer. Endringer er av ulike typer, og de skjer av ulike grunner:

- Normale endringer som skjer gjennom året. Dette omfatter arters livssyklus, og samspillet mellom de artene som oppholder seg på stedet til enhver tid.
- Normale endringer som skjer gjennom året som følge av sesongmessige svingninger i de fysiske omgivelsene, som for eksempel temperatur i vannet, tilgang på lys og dermed mat.
- Unormale endringer forårsaket av miljøuhell og ulykker.
- Endringer som gjør at vi for eksempel får høyere gjennomsnittstemperatur i vannet. En typisk effekt av dette kan være at nye arter dukker opp og etablerer seg som faste innbyggere i området.

Detaljert plan

Opplegget vil legges opp i forhold til de ønsker hver enkelt klubb har, og den eller de lokaliteter de ønsker å bruke. Et overordnet mål er at opplegget skal passe alle dykkere, uansett sertifikat. Det kan enkelt tilpasses for fridykkere ut fra valgt lokalitet. Mer avanserte lokaliteter, for eksempel vrak på noe større dybder kan avgrenses i forhold til klubbens ønske.

En hensikt med en overvåking over tid må være å skåne lokaliteten for unødig mye slitasje. Dykkerne må derfor i minst mulig grad plukke med seg ting fra hvert dykk. Det tas sikte på at dykkerne tar bilder og noterer hva de observerer.

Opplegg

Enkelte momenter inngår som faste rammer for det enkelte prosjekt/lokaltet klubben setter opp:

- Det gjennomføres eller er gjennomført emnekurs i marinbiologi slik at dykkerne har en forutsetning for å kunne identifisere en del av de organismer som observeres.
- Det gis en innføring og hjelp til aktuell litteratur og bildedatabaser som kan benyttes for identifisering. Utvalget har utarbeidet en oversikt over aktuelle bøker, denne oversikten finnes på utvalgets nettsider.
- Utvalget kan bistå med hjelp til identifisering på bakgrunn av bilder dykkerne har tatt.
- Klubben bygger selv opp en oversikt over:
 - lokaliteten (kart, bilder, illustrasjoner)
 - regelmessighet av dykkingen
 - oversikt over identifiserte arter med bilder og når de er observert
 - ideelt sett lager de en egen webside for prosjektet
- Klubben skal drive prosjektet selv, det er derfor viktig at det ikke er for avansert i forhold til de ambisjoner deltakerne har, eller den kunnskapen de har eller ønsker å tilegne seg. Dette vil tilpasses etter eget ønske.

Lokalitetene må ikke være for ambisiøse. De må avgrenses slik at de lett kan dykkes over på et ordinært dykk. En hensikt må være å finne lokaliteter som er lette å nå, i områder klubben vanligvis dykker. Eksempler på lokaliteter som kan egne seg:

- Bryggestolper på en lokal brygge.
- Et avgrenset område på et skjær, holme, vegg eller lignende.
- Et vrak eller deler av et vrak.

Lokaliteten må besøkes med jevne mellomrom, hvor ofte vil være opp til klubben selv. Ved å føre oversikter og dokumentere med bilder, vil endringer kunne observeres, både på kort og lang sikt.